

(Lovforslag nr. L 93. Fremsat 15/11 77. Første behandling 1/3 78. Betænkning 6/4 78).

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Jørgen Junior (FP):

Her ved anden behandling kan det være rimeligt at gøre opmærksom på det spørgsmål nr. 5, der har været stillet af udvalget til justitsministeren, og som er optrykt med ministerens svar som bilag til betænkningen. Spørgsmålet var foranlediget af, at justitsministeren flere gange her i tinget har erklæret, at lov nr. 259 af 1. juni 1945, der med tilbagevirkende kraft straffer handlinger foretaget under anden verdenskrig, stadig er aktuel. Da denne lov som bekendt indeholder bestemmelser om dødsstraf, som der jo i vid udstrækning blev gjort brug af i efterkrigsårene, ville dødsstraffen i Danmark ikke blive totalt ophævet med det foreliggende lovforslag nr. L 93, såfremt dødsstrafparagrafferne i 1945-loven stadig kunne tages i anvendelse. Ministeren blev derfor i spørgsmålet bedt om at garantere, at de pågældende bestemmelser i denne stadig aktuelle lov ikke vil kunne blive taget i anvendelse.

I sit svar har ministeren endnu en gang bekræftet aktualiteten af den gamle lov, men samtidig fastslået, at han som justitsminister vil være indstillet på at ændre en eventuel dødsdom ved benådning. Da det er min opfattelse, at ingen fremtidig justitsminister efter dette svar vil kunne tillade sig at indtage en anden holdning, opfatter jeg svaret som udtryk for, at loven ikke længere kan bruges til at idømme dødsstraf. Den teoretiske mulighed, der herefter er tilbage, er ikke tilstrækkelig til, at det er nødvendigt også at få ophævet dødsstrafparagrafferne i den nævnte lov for at kunne sige, at der ved den forhåbentlige vedtagelse af lovforslag nr. L 93 er taget stilling til en principiel afskaffelse af dødsstraffen i den danske lovgivning.

En anden mulig konsekvens af det gentagne svar med hensyn til aktualiteten i øvrigt af 1945-loven kunne være at foreslå denne

ophævet, men jeg mener ikke, at dette er nødvendigt, i hvert fald ikke i forbindelse med dødsstrafforholdet, selv om man kan sige, det måske er uheldigt at opretholde en lov, der strider imod menneskerettighedserklæringen, såfremt loven virkelig stadig er aktuel.

Hvad der taler imod at stille et forslag om en sådan ophævelse, er egentlig nærmest, at det er svært at tage ministerens ord for pålydende. Forfatteren Erik Haaest – om hvem man i øvrigt kan mene, hvad man har lyst til – har påvist, at den danske regering kender opholdsstedet for de personer, der angiveligt stadig eftersøges. Dette er ganske vist af ministeren forsøgt sløret ved, at han ikke vil opgive navnene på de eftersøgte, ikke engang ved skriftlige henvendelser fra de pågældende selv til ministeren. Dette til trods for, at de tyske myndigheder, der har undersøgt de pågældende sager, har informeret det danske politi om, at de ikke har grundlag for at foretage sig noget. Ministerens stædige fastholden af 1945-lovens aktualitet kunne måske derfor begrunde en ophævelse.

Foreløbig er det imidlertid glædeligt, at det nu forhåbentlig i løbet af ganske kort tid kan fastslås, at det danske folketing definitivt tager afsked med begrebet dødsstraf i den danske lovgivning og dermed lever op til en international standard, som burde have fundet et foregangsland i Danmark for lang tid siden.

Knud Damgaard (S):

I den debat, der har været om dette forslag, er der mange, der har talt om, at holdningen er bestemt af, hvilken generation man hører til. Det er der nok en del om, men det er også farligt, hvis det er tilfældet. Der vil naturligvis blandt unge og yngre ude i samfundet være en hel del mennesker, der upåvirket af erfaringerne og uden ansvar for fremtiden kan tillade sig alene at tage standpunkt ud fra det, man fornemmer med udgangspunkt i egne oplevelser. Det bør ikke og det kan ikke gælde de parlamentarikere, der har pligt til at lovgive også ud fra hensynet til fremtiden.

Det er også indgået som et stærkt argument i den sag, der er til behandling, at det danske folk er et besindigt folk, et besindigt folk, som ikke lader sig ophidse til at begå